

ТЕМИ ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ

ЛЕКЦІЯ 1.

Поняття, система та джерела права інтелектуальної власності

Право інтелектуальної власності як підгалузь цивільного права. Результат інтелектуальної праці як об'єкт власності. Відміна між матеріальними і нематеріальними об'єктами власності.

Поняття права інтелектуальної власності, виключного права. Особисті немайнові і майнові права на об'єкти права інтелектуальної власності. Матеріальна складова інтелектуальної власності (майнове право). Визначення і поняття об'єктів права інтелектуальної власності.

Система джерел права інтелектуальної власності.

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Участь України в роботі ВОІВ. Значення міжнародного співробітництва в сфері інтелектуальної власності для України. Міжнародні договори з питань охорони промислової власності. Угоди з питань міжнародної класифікації об'єктів промислової власності. Міжнародні конвенції в сфері хорони авторських прав і суміжних прав. Угода про торговельні аспекти прав на інтелектуальну власність.

ЛЕКЦІЯ 2.

Поняття авторського права

Історія розвитку авторського права. Сучасне законодавство України. Міжнародні договори, учасником яких є Україна. Підзаконні нормативні акти. Акти органів судової влади.

Інтелектуальні права на твори науки, літератури та мистецтва. Твори, що не охороняються. Суспільне надбання. Службові твори. Твори оригінальні і похідні. Збірники та інші складові твори. Офіційні документи, символи і знаки. Складний об'єкт. Аудіовізуальний твір.

Суб'єкти авторського права. Співавторство. Спадкоємці авторських прав. Дія виключного права на твори науки, літератури та мистецтва. Автор твору.

Термін дії виключного права на твір. Укладання авторських договорів. Право на авторську винагороду. Право доступу. Право слідування. Термін дії інтелектуальних прав. Принцип вичерпання прав. Вільне використання творів.

Розпорядження виключним правом: договір про відчуження виключного права, ліцензійний договір. Перехід виключного права інших осіб без договору. Особливості переходу виключного права на твір третім особам. Видавничий ліцензійний договір. Відчуження оригіналу твору та виключне право на твір.

ЛЕКЦІЯ 3.

Суб'єкти та об'єкти суміжного права

Історія виникнення, поняття та природа суміжних прав. Їх місце в системі права інтелектуальної власності та зв'язок з авторським правом.

Джерела правового регулювання прав, суміжних з авторськими. Об'єкти і суб'єкти суміжних прав.

Використання об'єктів суміжних прав без згоди правовласника та без виплати винагороди. Інші випадки обмеження суміжних прав в інтересах суспільства.

Колективне управління майновими суміжними правами.

Договір про відчуження виключного права на об'єкт суміжних прав. Ліцензійний договір про надання права використання об'єкта суміжних прав. Інформація про суміжному праву та знак правової охорони.

Технічні засоби захисту суміжних прав. Відповідальність за порушення виключного права на об'єкт суміжних прав. Забезпечення позову у справах про порушення суміжних прав.

Об'єкти суміжних прав. Чинне законодавство про охорону суміжних прав. Участь України в універсальних міжнародних угодах про охорону суміжних прав. Об'єкти суміжних прав.

Об'єкти і суб'єкти права на виконання і фонограму (поняття, ознаки відмінності від об'єктів і суб'єктів авторських прав). Виконавці, режисери – постановники театральних-видовищних уявлень і диригенти. Суміжні права на спільне виконання колективу виконавців. Виконання, створене в порядку виконання службового завдання.

Загальна характеристика і класифікація прав виконавців. Особисті немайнові права виконавців (сутність та ознаки). Право авторства на виконання, право виконавця на ім'я і на недоторканність виконання. Охорона авторства, імені виконавця та недоторканності виконання після смерті виконавця. Виключне право на виконання (ознаки, зміст).

Права виробника фонограми (ознаки, зміст). Невідчужувані немайнові права виробника: на вказівку свого імені або найменування, на захист фонограми від спотворення при її використанні, на оприлюднення фонограми.

Виключне право на фонограму (ознаки, зміст). Правомочності публічного виконання, повідомлення в ефір або по кабелю, доведення до загального відома, відтворення, розповсюдження, прокату, імпорту та переробки фонограми.

Принципи виникнення і умови здійснення суміжних прав на виконання і фонограму. Термін дії виключного права на виконання і фонограму, перехід у спадок або в силу правонаступництва. Перехід виконання і фонограми в суспільне надбання.

Дія виключного права організацій ефірного та кабельного мовлення, виготовлювачів баз даних і публікаторів творів. Об'єкти і суб'єкти суміжних прав організацій мовлення, виготовлювачів баз даних і публікаторів творів (поняття, ознаки, відмінності від об'єктів і суб'єктів авторських прав).

Виключне право на повідомлення радіо та телепередач. Правомочності на запис повідомлення радіо та телепередачі, відтворення і розповсюдження запису, ретрансляцію, доведення до загального відома і публічне виконання.

Виключне право виробника бази даних витягати з бази даних матеріали і здійснювати їх подальше використання в будь-якій формі і будь-яким способом.

Особисте немайнове право публікатора на вказівку свого імені на примірниках оприлюдненого ним твори і в інших випадках його використання, у тому числі при перекладі або іншої переробки твору. Виключне право публікатора на твір.

Принципи виникнення і умови здійснення суміжних прав організацій мовлення, виготовлювачів баз даних і публікаторів творів.

Термін дії виключних прав організацій мовлення, виготовлювачів баз даних і публікаторів творів. Перехід виключних прав у спадок або в силу правонаступництва .

ЛЕКЦІЯ 4.

Право промислової власності

Чинне законодавство про охорону патентних прав. Участь України в універсальних міжнародних угодах по патентному праву. Поняття і принципи патентного права. Історія розвитку патентного права в Україні і за кордоном. Система джерел патентного права. Результати творчої діяльності, що охороняються патентним правом.

Поняття та умови патентоспроможності винаходу. Новизна, винахідницький рівень, промислова придатність. Поняття та умови патентоспроможності корисної моделі. Поняття та умови патентоспроможності промислового зразка (новизна, оригінальність). Види промислових зразків.

Об'єкти, що не можуть бути визнані винаходами, корисними моделями і промисловими зразками.

Суб'єкти патентного права: загальна характеристика.

Автори винаходів, корисних моделей і промислових зразків. Патентовласники. Патентне бюро. Патентні повірені.

Державна реєстрація винаходів, корисних моделей і промислових зразків. Подача заявки на видачу патенту на винахід, корисну модель або промисловий зразок. Внесення змін до документів заявки. Перетворення заявки на винахід або корисну модель. Відкликання заявки.

Встановлення пріоритету винаходу, корисної моделі чи промислового зразка. Конвенційний пріоритет.

Експертиза заявки на видачу патенту. Формальна експертиза заявки на винахід, корисну модель або промисловий зразок. Публікація відомостей про заявку на винахід. Тимчасова правова охорона винаходу, корисної моделі чи промислового зразка.

Експертиза заявки на винахід та промисловий зразок по суті. Рішення про видачу патенту на винахід або про відмову в його видачі. Відновлення пропущених термінів, пов'язаних з проведенням експертизи заявки. Публікація відомостей про видачу патенту.

Патентування винаходів або корисних моделей в іноземних державах і в міжнародних організаціях. Міжнародні та євразійські заявки.

Права на винаходи, корисні моделі та промислові зразки: загальна характеристика. Право авторства. Право на винагороду за використання службового об'єкта патентних прав. Право на подачу заявки і право на отримання патенту.

Обсяг виключного права на запатентовані об'єкти. Патент на винахід, корисну модель або промисловий зразок. Формула винаходу і корисної моделі. Сукупність суттєвих ознак промислового зразка.

Терміни дії виключних прав на винахід, корисну модель і промисловий зразок. Перехід у суспільне надбання.

Обмеження патентних прав. Використання винаходу, корисної моделі чи промислового зразка в інтересах національної безпеки.

Розпорядження виключним правом. Договір про відчуження виключного права на винахід , корисну модель або промисловий зразок. Публічна пропозиція укласти договір про відчуження патенту на винахід. Ліцензійний договір про надання права використання винаходу, корисної моделі чи промислового зразка. Примусова і відкрита ліцензії.

Форма та державна реєстрація договорів про розпорядження виключним правом на винахід , корисну модель і промисловий зразок.

Припинення та відновлення дії патенту. Визнання недійсним патенту на винахід, корисну модель або промисловий зразок. Дostroкове припинення і відновлення дії патенту.

ЛЕКЦІЯ 5.

Охорона засобів індивідуалізації

Поняття, структура, реєстрація та види фірмових найменувань. Суб'єкти права на фірмове найменування. Зміст виключного права на використання фірмового найменування.

Комерційні позначення (поняття, ознаки). Умова виникнення виключного права на використання комерційного позначення. Обсяг виключного права. Дія виключного права на комерційне позначення. Обмеження щодо переходу виключного права до інших осіб. Співвідношення прав на фірмове найменування з правами на комерційне позначення і на торгову марку і знак обслуговування.

Захист права на фірмове найменування і комерційне позначення.

Поняття, умови охороноздатності і види торгових марок (знаків обслуговування). Суб'єкти виключного права на торгову марку.

Державна реєстрація знаків для товарів і послуг. Підстави для відмови в державній реєстрації.

Заявка на знак для товарів і послуг. Пріоритет. Конвенційний і виставковий пріоритет. Експертиза заявки на торгову марку і внесення змін у документи заявки. Формальна експертиза заявки. Експертиза по суті

позначення, заявленого в якості торгової марки. Порядок державної реєстрації торгової марки. Публікація відомостей про державну реєстрацію знака для товару та послуг.

Реєстрація торгової марки в іноземних державах і міжнародна реєстрація.

Особливості правової охорони загальновідомої торгової марки. Особливості правової охорони колективного знака.

Дія виключного права на торгіву марку.

Використання торгової марки та розпорядження виключним правом. Договір про відчуження виключного права на торгіву марку. Ліцензійний договір. Форма та державна реєстрація договорів про розпорядження виключним правом на торгіву марку.

Найменування місця походження товару (поняття, ознаки). Державна реєстрація найменування місця походження товару. Виключне право на найменування місця походження товару.

ЛЕКЦІЯ 6.

Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності

Державна реєстрація програм ПК і баз даних. Вільне відтворення програм для ПК і баз даних. Компіляція програм для ПК. Програми для ПК і бази даних, створених за замовленням. Програми для ПК і бази даних, створені при виконанні робіт за договором. Право авторства на топологію інтегральної мікросхеми та виключне право використання топології.

Режим комерційної таємниці.

Виключне право на секрет виробництва. Поняття та ознаки секрету виробництва (ноу-хау). Виключне право на секрет виробництва. Договір про відчуження права на секрет виробництва і ліцензійний договір. "Службовий" секрет виробництва, секрет виробництва, отриманий при виконанні робіт за договором.

Охорона сортів рослин. Право на селекційне досягнення. Поняття і види прав неселекційні досягнення. Об'єкти інтелектуальних прав на селекційні досягнення. Умови охороноздатності селекційних досягнень. Державна реєстрація селекційних досягнень.

Право на топології інтегральних мікросхем. Поняття інтегральної мікросхеми, її автор (співавтор) та державна реєстрація. Право авторства і виключне право на топологію інтегральної мікросхеми. Право автора на винагороду за використання службової топології.

ЛЕКЦІЯ 7.

Комерціалізація інтелектуальної власності

Основні види договорів у різних інститутах інтелектуальної власності. Регулювання відносин щодо використання об'єктів інтелектуальної власності, які не підпадають під передбачені законодавством договірні конструкції.

Нормативна база оцінки майна. Цілі оцінки. Принципи оцінки. Основні підходи до оцінки майна.

Об'єкти інтелектуальної власності як майно. Поняття нематеріальних активів. Види комерційних операцій з об'єктами інтелектуальної власності. Особливості оцінки об'єктів ІВ. Поняття ціни ліцензії.

Ставка роялті. Мита і тарифи за патентування і реєстрацію об'єктів інтелектуальної власності.

Алгоритм витратного підходу. Основні методи витратного підходу. Вартість створення об'єктів –товарного знака, ноу-хау, винаходи.

Алгоритм порівняльного підходу. Особливості інформації про аналоги продажів.

Алгоритм дохідного підходу. Основні методи дохідного підходу: метод прямої капіталізації і метод дисконтування грошових потоків для об'єктів інтелектуальної власності. Специфічні ризики для об'єктів інтелектуальної власності.

Відповідальність за порушення договірних зобов'язань у сфері інтелектуальної власності. Договори про використання об'єктів інтелектуальної власності. Припинення договірних відносин у галузі використання об'єктів інтелектуальної власності. Поняття та види ліцензій.

ЛЕКЦІЯ 8.

Захист права інтелектуальної власності

Поняття охорони та захисту інтелектуальних прав. Форми та порядок захисту інтелектуальних прав. Засоби захисту інтелектуальних прав: поняття, елементи, види. Терміни захисту інтелектуальних прав. Нотаріальна форма захисту інтелектуальних прав.

Вибір способу захисту інтелектуальних прав. Суб'єкт права на захист. Поручник інтелектуальних прав. Заходи захисту і заходи цивільно-правової відповідальності. Визнання права. Відновлення становища, яке існувало до порушення права. Припинення дій, що порушують право або створюють загрозу його порушення. Вилучення матеріального носія. Визнання недійсним акту державного органу або органу місцевого самоврядування. Визнання патенту недійсним. Присудження до виконання обов'язку в натурі. Відшкодування збитків та виплата компенсації. Компенсація моральної шкоди. Публікація рішення суду про допущене порушення. Ліквідація юридичної особи.

Судовий спосіб захисту прав.

Способи та засоби адміністративного захисту. Поняття недобросовісної конкуренції. Захист інтелектуальних прав відповідно до антимонопольного законодавства. Поняття адміністративно-правової відповідальності. Підстави адміністративно-правової відповідальності. Адміністративно-правові санкції.

Поняття кримінально-правової відповідальності за порушення інтелектуальних прав. Кримінально-правова характеристика злочинів у сфері інтелектуальної власності.